

Alguna cosa gran i que sigui amor (IV): Més mares i pares que mai

La missió dels pares no es limita a acollir els fills que Déu els dona: continua durant tota la vida i té com a horitzó el cel.

12/03/2019

La mare de Jaume i Joan s'apropa a Jesús. Té una enorme confiança en Ell. El Senyor endevina pels gestos la intenció que té de demanar-li alguna cosa i li pregunta directament: «Què

demanes?». Ella no va amb embuts: «Mana que aquests dos fills meus seguin en el teu Regne l'un a la teva dreta i l'altre a la teva esquerra» (Mt 20, 21). Jesús possiblement devia somriure davant de la petició efusiva d'aquesta mare. Amb el temps li va concedir una cosa fins i tot més audaç que el que ella somiava per als seus fills. Els va donar una casa al seu propi cor i una missió universal i eterna.

L'Església, que llavors amb prou feines estava naixent, coneix avui un nou impuls apostòlic. A través dels últims romans pontífexs, el Senyor l'està portant cap a una «evangelització sempre renovada», [1] que és una de les notes dominants del pas del segon al tercer mil·lenni. I, en aquesta aventura, la família no és un subjecte passiu; al contrari, les mares, els pares, les àvies, són protagonistes: estan a la primera línia de l'evangelització. La família,

en efecte, és «el primer lloc en el qual es fa present en les nostres vides l'amor de Déu, més enllà del que puguem fer o deixar de fer».[2] En família aprenem a resar, amb paraules que continuarem fent servir la resta de la nostra vida; en família pren forma la manera en què els fills miraran el món, les persones, les coses.[3] La llar està cridada, per això, a ser el clima adequat, la terra bona en la qual Déu pugui llançar la seva llavor, de manera que el que escolti la paraula i l'entengui doni fruit i produeixi cent o seixanta o trenta per un (cf. *Mt* 13, 23).

Pares de sants

Sant Josepmaria era un jove sacerdot quan el Senyor li va mostrar l'immens panorama de santedat que l'Opus Dei estava cridat a sembrar al món. Contemplava la seva missió com una tasca que no podia retardar, i demanava al seu director espiritual

que li permetés créixer en oració i penitència. Com per justificar aquestes exigències, li escrivia: «I això que Déu m'ho demana i, a més, és necessari que sigui sant i pare, mestre i guia de sants».[4] Són paraules que es poden aplicar, d'alguna manera, a qualsevol mare i a qualsevol pare de família, perquè la santedat només és autèntica si es comparteix, si il·lumina el seu voltant. Per això, si aspirem a la veritable santedat, cadascun de nosaltres està cridat a convertir-se en «sant i pare, mestre i guia de sants.»

Des de molt aviat, sant Josepmaria parlava de «vocació matrimonial».[5] Sabia que l'expressió era sorprenent, però estava convençut que el matrimoni és un veritable camí de santedat, i que l'amor conjugal és una cosa molt de Déu. En frase audaç, solia dir: «Jo beneixo aquest amor *amb totes dues mans* i quan m'han preguntat per què dic *amb*

totes dues mans, la resposta immediata ha estat perquè no en tinc quatre!». [6]

La missió dels pares no es limita a acollir els fills que Déu els dona: continua durant tota la vida i té com a horitzó el cel. Si l'afecte dels pares cap als fills pot semblar de vegades fràgil i imperfecte, el vincle de la paternitat i de la maternitat és, de fet, quelcom tan profundament arrelat que fa possible un lliurament sense límits: qualsevol mare es canviaria per un fill seu que pateix al llit d'un hospital.

La Sagrada Escriptura és plena de mares i pares que se senten privilegiats i orgullosos dels fills que Déu els ha regalat. Abraham i Sara; la mare de Moisès; Anna, la mare de Samuel; la mare dels set germans macabeus; la cananea que demana a Jesús per la seva filla; la vídua de Naïm; Isabel i Zacaries, i, molt

especialment, la Mare de Déu i sant Josep. Són intercessors a qui ens podem confiar perquè tinguin cura de les nostres famílies, de manera que siguin protagonistes d'una nova generació de santes i sants.

No se'ns oculta que la maternitat i la paternitat estan associades íntimament a la Creu i al dolor. Juntament amb les grans alegries i satisfaccions, el procés de maduració i creixement dels fills no estalvia dificultats, algunes de menors i d'altres no tant: nits sense dormir, rebel·lies d'adolescència, dificultats per trobar una feina, l'elecció de la persona amb qui volen compartir la vida, etc.

Particularment dolorós és veure com de vegades els fills prenen decisions equivocades o s'allunyen de l'Església. Els pares els han intentat educar en la fe; han procurat mostrar-los l'atractiu de la vida

cristiana. I es plantegen potser llavors: què hem fet malament? És normal que sorgeixi aquesta pregunta, però que no convé deixar que ens turmenti. Els pares, és cert, són els responsables principals de l'educació dels fills, però no són els únics que hi tenen influència: l'ambient que els envolta els pot presentar altres maneres de veure la vida com a més atractives i convincents; o pot fer que el món de la fe els sembli una cosa llunyana. I, sobretot, els fills tenen la seva llibertat, per la qual decideixen seguir un camí o un altre.

De vegades, simplement, pot passar que els fills necessitin distanciar-se per redescobrir amb ulls nous el que van rebre. Mentrestant, cal ser pacients: encara que s'equivoquin, acceptar-los de veritat, assegurar-se que ho noten, i evitar aclaparar-los, perquè això els podria allunyar més. «Moltes vegades no podem fer res

més que esperar; resar i esperar amb paciència, dolçor, magnanimitat i misericòrdia».[7] És molt expressiva, en aquest sentit, la figura del pare en la paràbola del fill pròdig (cf. *Lc* 15,11-32): ell veia molt més enllà que el seu fill; i per això, tot i que s'adonava del seu error, sabia que havia d'esperar.

En tot cas, no és senzill ni automàtic, per a una mare o un pare, acceptar la llibertat dels seus fills quan aquests es van fent més grans, perquè fins i tot algunes decisions, fins i tot sent bones en si mateixes, són diferents de les que prendrien els pares. Si fins aquell moment els fills els han necessitat per a tot, podria semblar que ara els pares comencen a ser només espectadors de les seves vides. Tanmateix, encara que sigui paradoxal, en aquells moments els necessiten més que mai. Les mateixes persones que els van ensenyar a menjar i a caminar poden

continuar acompanyant el creixement de la seva llibertat, mentre obren el seu camí en la vida. Els pares estan ara cridats a ser mestres i guies.

Mestres de sants

Un mestre és qui ensenya una ciència, un art o un ofici. Els pares són mestres, moltes vegades fins i tot sense adonar-se'n. Com per osmosi, transmeten als fills moltes coses que els acompanyaran durant tota la vida. En particular, tenen la missió d'educar-los en l'art més important: estimar i ser estimats. I en aquest camí, una de les lliçons més difícils és la de la llibertat.

Per començar, els pares els han d'ajudar a superar alguns prejudicis que avui poden semblar evidents, com la idea que la llibertat consisteix a «actuar segons els capricis i en resistència a qualsevol norma».[8] Tanmateix, el veritable desafiament

que tenen davant seu consisteix a despertar en els fills, amb paciència, com per un pla inclinat, un gust pel bé: de manera que no percebin només la dificultat d'obrar com diuen els seus pares, sinó que arribin a ser «capaços de gaudir del bé».[9]

En aquest camí de creixement, de vegades els fills no valoren tot el que els ensenyen. És veritat que sovint també els pares han d'aprendre a educar millor els fills: no es neix sabent ser pare i mare. Tanmateix, fins i tot malgrat les possibles deficiències de l'educació, passat el temps, els fills valoren més el que han rebut, com li va passar a sant Josepmaria amb un consell que la seva mare li repetia: «Molts anys després m'he adonat que en aquelles paraules hi havia una raó molt profunda».[10]

Els fills acaben per descobrir, tard o d'hora, com els han estimat els pares, i fins a quin punt han estat mestres

de vida per a ells. Ho expressa amb lucidesa un dels grans autors del segle XIX: «No hi ha res més noble, més fort, més bo, més sa i més útil a la vida que un bon record, sobretot si procedeix de la infància, de la casa paterna. (...) Si es fa provisió d'aquests records per a tota la vida, s'està definitivament salvat. I fins i tot si no conservem al cor més que un bon record, pot servir un dia per salvar-nos».[11] Els pares saben que la seva missió és sembrar i esperen amb paciència que els seus esforços continus produeixin fruit, encara que potser no ho arribin a veure.

Guies de sants

Un guia és qui condueix i ensenya els altres a seguir o obrir-se un camí. Per dur a terme aquesta tasca cal conèixer el terreny i després acompanyar els qui el recorren per primera vegada. Els bons mestres *moblen* el cap i saben caldejar els

cors: Salomé, la dona de Zebedeu, va acompanyar els seus fills pel camí de Crist, els va posar davant de qui podria donar sentit i alegria a les seves vides; va estar al peu de la Creu. Allà només va aconseguir estar amb Joan. Tanmateix, Jaume seria amb el temps el primer apòstol que donaria la vida per Jesús. Ella va ser també al sepulcre, diumenge a la matinada, al costat de Magdalena. I Joan la va seguir poc després.

Tot guia ha d'afrontar de vegades alguns passos complicats, desafiadors. En el camí de la vida, un d'ells és la resposta a la crida de Déu. Acompanyar els fills en el moment de discernir la seva vocació és una part important de la crida dels pares. És comprensible que tinguin por davant d'aquest pas. Però això no ha de paralitzar un guia. «Por? Tinc clavades a l'ànima unes paraules de sant Joan, de la primera epístola, al capítol quart. Diu: *Qui autem timet,*

non est perfectus in caritate (1 Jn 4, 18). El que té por, no sap estimar. I vosaltres sabeu estimar tots, així que no teniu por. Por de què? Tu saps estimar; per tant, no tinguis por. Endavant!». [12]

Sens dubte, res no preocupa més una mare o un pare que la felicitat dels seus fills. Tanmateix, moltes vegades ells mateixos ja tenen una idea de la forma que hauria de tenir aquesta felicitat. De vegades dibuixen un futur professional que no encaixa del tot amb els talents reals dels seus fills. Altres vegades, volen que els seus fills siguin bons, però “sense exagerar”. Obliden potser així la radicalitat, de vegades desconcertant, però essencial, de l’Evangeli. Per això, amb més raó, si se’ls ha donat una profunda educació cristiana, és inevitable «que cada fill ens sorprengui amb els projectes que brollin d’aquesta llibertat, que ens trenqui els esquemes, i és bo que

això passi. L'educació comporta la tasca de promoure llibertats responsables».[13]

Els pares coneixen molt bé els seus fills; habitualment, millor que ningú. Com que volen el millor per a ells, és lògic i bo que es preguntin si seran feliços amb les seves eleccions de vida, i que contemplin el seu futur «de teulades en avall»,^[14] amb desitjos de protegir-los i ajudar-los. Per això, quan els fills comencen a entreveure una possible crida de Déu, els pares tenen davant una bonica tasca de prudència i guia. Quan sant Josepmaria va parlar de la seva vocació al seu pare, aquest li va dir: «Pensa-ho una mica més»... però va afegir de seguida: «jo no m'hi oposaré».[15] Mentre intenten donar realisme i sensatesa a les decisions espirituals dels seus fills, els pares necessiten alhora aprendre a respectar-ne la llibertat i a entreveure l'acció de la gràcia de Déu

als seus cors, per no convertir-se — volent o sense voler— en un obstacle per als plans del Senyor.

D'altra banda, sovint els fills no es fan càrrec del sotrac que la seva vocació pot suposar per als pares. Sant Josepmaria deia que l'única vegada que va veure plorar el seu pare va ser precisament quan li va comunicar que volia ser sacerdot. [16] Fa falta molta generositat per acompanyar els fills per un camí que va en una direcció diferent de la que un havia pensat. Per això, no és estrany que costi renunciar a aquests plans. Alhora, Déu no demana menys als pares: aquest sofriment, que és molt humà, pot ser també, amb la gràcia de Déu, molt diví.

Aquests sotracs poden ser, fora d'això, el moment de considerar que, com solia dir sant Josepmaria, els fills deuen als pares el noranta per cent de la crida a estimar Déu amb

tot el cor.[17] Déu sí que coneix el sacrifici que pot suposar per als pares acceptar amb afecte i llibertat aquesta decisió. Ningú com Ell, que va lliurar el seu Fill per salvar-nos, no és capaç d'entendre-ho.

Quan uns pares accepten generosament la crida dels seus fills, sense reservar-se'ls, atreuen per a molta gent nombroses benediccions del Cel. En realitat, es tracta d'una història que es repeteix al llarg dels segles. Quan Jesús va cridar Joan i Jaume a seguir-lo i deixar-ho tot, estaven amb el seu pare arreglant les xarxes. Zebedeu va continuar amb les xarxes, potser una mica contrariat, però els va deixar marxar. És possible que tardés un temps a adonar-se que era Déu el que estava entrant a la seva família. I al final, quina alegria de veure'ls feliços en aquesta *nova pesca*, al «mar sense vores» de l'apostolat.

Més necessaris que mai

Quan una filla o un fill pren una decisió important a la seva vida, els pares són més necessaris que mai. Una mare o un pare són moltes vegades capaços de descobrir, fins i tot a molta distància, ombres de tristesa en els seus fills, com són capaços d'intuir l'autèntica alegria. Per això, els poden ajudar, d'una manera insubstituïble, a ser feliços i fidels.

Per dur a terme aquesta nova tasca, potser el primer ha de ser reconèixer el do que han rebut. En considerar-ho en la presència de Déu, poden descobrir que, «per als pares, no és un sacrifici que Déu els demani els fills; ni per a aquells que el Senyor crida, no és un sacrifici seguir-lo. Al contrari, és un honor immens, un orgull grandios i sant, una mostra de predilecció, una estimació particularíssima».[18] Ells són els

que han fet possible la vocació, que és una continuació del regal de la vida. Per això, sant Josepmaria els deia: «Us dono l'enhonorabona, perquè Jesús ha pres aquests trossos del vostre cor —sencers— per a Ell sol... per a Ell sol!». [19]

D'altra banda, l'oració dels pares davant del Senyor adquireix llavors una gran importància. Quants exemples d'aquesta intercessió encantadora trobem a la Bíblia i a la història! Santa Mònica, amb la seva oració confiada i insistent per la conversió del seu fill Agustí, és potser l'exemple més conegut; però en realitat les històries són incomptables. Darrere de totes les vocacions «hi ha sempre l'oració forta i intensa d'algú: d'una àvia, d'un avi, d'una mare, d'un pare, d'una comunitat. (...) Les vocacions neixen en l'oració i de l'oració; i només en l'oració poden perseverar i donar fruit». [20] Una vegada iniciat

el camí, recórrer-lo fins al final depèn en bona mesura de l'oració dels qui més estimen aquestes persones.

I, juntament amb l'oració, la proximitat. Veure que els pares s'impliquen en la seva nova missió en la vida ajuda molt a enfortir la fidelitat dels fills. Moltes vegades els pares demanen a crits, sense dir-ho expressament, donar un cop de mà i percebre com de feliç és la seva filla o el seu fill en aquest camí de lliurament. Necessiten tocar la fecunditat d'aquestes vides. De vegades seran els fills mateixos que, amb simpatia, també els demanin *la vida*, en forma de consell, d'ajuda, d'oració. Quantes històries de pares i mares que descobreixen la seva crida a la santedat a través de la vocació dels seus fills!

El fruit de la vida i del lliurament de Jaume i Joan no es pot mesurar. Sí

que es pot dir, al contrari, que aquestes dues columnes de l'Església deuen a la seva mare i al seu pare la major part de la seva vocació. Jaume va portar l'Amor de Déu fins als confins de la terra, i Joan ho va proclamar amb paraules que són part de les pàgines més boniques que s'han escrit mai sobre aquest Amor. Tots els que hem rebut la fe a través del seu lliurament podem sentir un profund agraïment vers aquest matrimoni del mar de Galilea. Els noms de Zebedeu i Salomé es pronunciaran, amb els dels apòstols, fins al final dels temps.

«Preneu i mengeu-ne tots, que això és el meu cos, entregat per vosaltres».[21] Les mares i els pares que estimen Déu, i que han vist com un fill seu s'hi entregava per complet, comprenen de manera molt especial les paraules del Senyor en la consagració de la Missa. D'alguna manera les viuen en les seves vides.

Han lliurat el seu fill perquè d'altres tinguin aliment, perquè d'altres visquin. Així, en certa manera, els seus fills multipliquen la seva maternitat i la seva paternitat. En donar aquest nou sí, s'uneixen a l'obra de la redempció, que es va consumir en el sí de Jesús en la Passió i que va començar, en una senzilla llar, en el sí de Maria.

Diego Zalbidea

.....

[1] Sant Pau VI, Ex. ap. *Evangelii nuntiandi* (8.XII.1975), núm. 82. Cf. també Sant Joan Pau II, Carta ap. *Novo millennio ineunte* (6.I.2001), núm. 40; Benet XVI, Homilia en l'Obertura del Sínode dels Bisbes sobre la nova evangelització, 7.X.2012; Francesc, Ex. ap. *Evangelii gaudium* (24.XI.2013), núm. 27.

[2] F. Ocariz, Carta 4.VI.2017.

[3] Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, núm. 1666.

[4] Sant Josepmaria, *Apunts íntims*, núm. 1725, cit. a: Andrés Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, vol. I, Rialp, Madrid 1997, p. 554.

[5] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 27.

[6] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, núm. 184.

[7] Francesc, Audiència general, 4.II.2015.

[8] F. Ocáriz, Carta pastoral, 9.I.2018, núm. 5.

[9] J. Diéguez, *Arribar a la persona en la seva integritat: el paper dels afectes (I)*, opusdei.org

[10] Sant Josepmaria, notes d'una reunió familiar, 17.II.1958, cit. a S. Bernal, *Monseñor Josemaría Escrivá de Balaguer. Apuntes sobre la vida del*

Fundador del Opus Dei; Rialp, Madrid 1980, p. 20.

[11] Dostoievski, F. *Els germans Karamazov*, epíleg.

[12] Sant Josepmaria, notes d'una trobada amb joves, novembre del 1972. Citat a *Dos mesos de Catequesis*, 1972, vol. 1, p. 416 (AGP, biblioteca, P04).

[13] Francesc, Ex. ap. *Amoris laetitia* (19.III.2016), núm. 262. Sant Josepmaria dibuixava aquesta realitat amb una mica d'humor: «La mamá, apenas le nació un chiquillo, ya piensa que lo casará con fulanita y que harán esto, y aquello. El papá piensa en la carrera o en los negocios en los que va a meter al hijo. Cada uno hace su novela, una novela rosa encantadora. Después, la criatura sale lista, sale buena, porque sus padres son buenos, y les dice: esa novela vuestra no me interesa. Y hay dos berrinches colosales» (notes

d'una reunió amb famílies, 4.XI.1972, en *Hogares luminosos y alegres*, p. 155 [AGP, biblioteca, P11].

[14] Sant Josepmaria sovint feia servir aquesta expressió per referir-se a la preocupació lògica dels pares per la prosperitat humana dels fills. Cf. p. ex. X. Echevarría, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá*, Rialp, Madrid 2000, p. 99.

[15] A. Sastre, *Tiempo de caminar*, Rialp, Madrid 1989, p. 52.

[16] Cf. A. Vázquez de Prada, *El fundador del Opus Dei*, vol. I, Rialp, Madrid 1997, p. 101.

[17] Cf. Sant Josepmaria, *Converses*, núm. 104.

[18] Sant Josepmaria, *Forja*, núm. 18.

[19] Paraules de sant Josepmaria a unes famílies el 22.X.1960, a A.

Rodríguez Pedrazuela, *Un mar sin orillas*, Rialp, Madrid 1999, p. 348.

[20] Francesc, *Regina coeli*, 21.IV. 2013.

[21] *Missal Romà*, Pregària Eucarística.

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/alguna-cosa-gran-i-que-sigui-amor-iv-mes-mares-i-pares-que-mai/> (03/04/2026)